Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išeina kasdien apart nedeldienių.

LAISVĖ
LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams $7.00; pusei — 3.50; 3 mēnesiams — $2.00. Kitose šalyse: metams $9.00; pusei metų — $4.50.

No. 169. Telephone 3878 Stagg Brooklyn, N. Y. Utarn., 20 d. Liepos (July), 1920 m. PAVIENIO NUMERIO KAINA 4c. Metai X, Dienr. II.

TARYBOS PAKĒLĒ PROTESTĄ PRIEŠ NUORTEVOS AREŠTĄ

Britanijos Darbininkų Laikraštis Herald Tvirtai Gina Martenso Sekretorių, Užgriebtą Deportavimui.

Išgarsins šnipų viršininko vardą.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on July 19, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 18 d. liepos. "Kas, po velniais, yra Basil?" Šiuo klausimu bus didelēmis raidēmis išspausdinti Londone skelbimai ir tuo pačiu laiku Britanijos valdžia svarstys protestą, kurį pakēlē Tarybų delegacija čionai prieš areštavimą deportavimui Santeri Nuortevos, Tarybų Rusijos atstovo Amerikoje, drg. L.C.A.K. Martenso, sekretoriaus.

Basil yra Sir Basil Thompson, Britanijos slapto patarnavimo (šnipų) galva.

London Daily Herald, Britanijos darbininkų organas pasakys pasauliui viską apie Sir Basil ir kodel Basil abelnai nekenčia Nuortevos ir "Tarybų." Kad atkreipti labiau atydą į Britanijos šnipijados farsą, Herald išlip[...]vs Londone skelbimus su[...]inētu užklausimu, kuris ištikrųjų neturētų atskirti velnio nuo Basil.

Anksčiau rūpintasi neįsileisti Nuortevos.

Herald parodys, jog Sir Basil jau anksčiaus rūpinosi, kad Nuorteva neuždētų savo kojos ant Britanijos salų žemēs; kad faktiškai, Sir Basil, kaipo minties persekiojimo viešpats ir galva Britanijos šnipijados, pilnai rengēsi neįsileisti Rusijos Darbininkų Respublikos atstovo.

Bet šnipų mašinerijos ramstis nugriuvo. Jų nešvarųs darbai, kurie paprastai daro pramonininkams daug nesmagumo ir trukdo viduriniai radikališkų pažiūrų keleivį, nepavyko kaip jie norējo, ir Basil su savo gizeliais bus pastatyti Anglijoje ant juoko.

Nuorteva pribuvo Londonan keliolika dienų atgal iš Kanados, turēdamas Tarybų diplomatinį pasportą, kuris buvo peržiūrētas ir atydžiai ekzaminuotas imigracijos viršininkų Liverpoolyje. Nuorteva užsiregistravo ir atliko visas įvažiavimo Anglijon pareigas, ir Tarybų prekybos delegacija informavo Britanijos valdžią apie jo atvažiavimą. Bet "slaptybē" jo buvimo Anglijoje pasiliko slaptybe slapto patarnavimo agenturai (šnipijadai) iki pereitos subatos. Apimti savo nenaudingumo apmauda, jie suareštavo Tarybų atstovą, ir nori, kad jisai būtų išdeportuotas iš Anglijos.

PANAIKINS KANADOS KONTRAKTUS, JEIGU NUORTEVA BUS DEPORTUOTAS.

True translation filed with the Postmaster Brooklyn, N.Y., on July 19, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Kontraktai vertēje $6,000,000 prekių del Tarybų Rusijos, padaryti su firmomis Kanadoje, ir užtvirtinti Kanados valdžios, bus panaikinti sulyg Tarybų Biuro New Yorke įsakymo, laike persekiojimo šio biuro prekybos atstovo, Santeri Nuortevos, Londone.

Jeigu Nuorteva bus deportuotas, Boyer, Sloan and Co., iš Montrealo, Rusijos Tarybų biuro atstovai Kanadoje, gavo įsakymus panaikinti visus Kanados kontraktus.

SUAREŠTAVO DARBININKŲ KALBĒTOJĄ

Metalo darbininkų organizatorius tapo areštuotas Bridgeporte.

Bridgeport, Conn., 18 d. liepos. — Sam Lavit, Amerikos Amalgameitų Metalo Darbininkų organizatorius, tapo areštuotas čionai, kuomet jisai bandē pasakyti prakalbą metalo darbininkų susirinkime pereitoje pētnyčioje laike pietų, priešais Columbia graphophone dirbtuvę.

Metalo darbininkai prašē leidimo laikyti susirinkimą, bet jų prašymas tapo atmestas.

Esant kalējime, Lavitui buvo pasiūlyta kaucija, bet jisai atsisakē priimti ją iki nebus pašauktas pas policijos magistratą.

Kalbētojo suareštavimu labai nepasitenkino Bridgeporto organizuoti darbininkai, kurių skaičius siekia 150,000. Manoma, jog jie išeis į streiką, kuris turēs didesnę įtekmę, negu darbininkų sukilimas Waterburyje, kur jųjų kova tęsiasi jau trečias mēnuo.

Atakos prieš metalo darbininkų organizacijas Bridgeporte buvo svarstomos amalgameitų metalo darbininkų susirinkimuose Manhattan, Micrometer (Brooklyno) ir Newark skyrių.

Tapo priimtos rezoliucijos, autorizuojančios siųsti kodaugiausiai organizatorių į Connecticut valstiją kovoti už žodžio laisvēs teisę ir tvarkyti generalį metalo darbininkų streiką, kontratakuojant numažinimą algų ir padidinimą darbo valandų.

Pasų Vizavimas.

KETURI ŽEMĒS DREBĒJIMAI SUKRATĒ LOS ANGELES

Keletas ypatų tapo sužeista. Mieste kilo didelē panika.

Los Angeles, Cal., 18 d. liepos. — Keturi dideli žemēs drebējimai pereitoje pētnyčioje čionai sukēlē didelę paniką. Keletas ypatų tapo sužeista, ir keliolika namų sugriauta, ypatingai seniaus pastatyti namai labai nukentējo.

Patsai žemēs drebējimo centras įvyko Los Angeles mieste, bet tuo pačiu sykiu jisai buvo jaučiamas virš 30 mylių atstu nuo Los Angeles. Pirmutinis žemēs drebējimas įvyko 10 val. 10 min. ryte. Tai buvo lygiai taip, kaip kad sukrato staigiai sustabdytas gatvekaris, kurį valdo nepatyręs motormanas.

Tuojaus po pirmo žemēs drebējimo kilo didelē panika, kuriai nepasibaigus, antru sykiu įvyko žemēs drebējimas tą pačią dieną 1:27 min. po piet. Už dviejų minučių vēliaus žemēs drebējimas atsikartojo trečiu sykiu ir ketvirtu 6 val. 13 m. vakare. Pirmieji du buvo užvis smarkiausi.

Viešose publikos vietose matēsi panika įvairiose formose: nekurie žmonēs bēgo į tyrą orą, nekurie alpo, ir nekurie meldēsi prie dievo. Daugelis žmonių rinkosi gatvēse pamatyti, kas atsitiks daugiaus.

Daugelis namų nukentējo; nugriuvo kaminai, lubos ir sienos: Ypatingai senesni namai labai nukentējo. Langų stiklai išbyrējo ir keletas krautuvių žemesnēje miesto dalyje tapo sugriautos.

Iš sužeistųjų labiausiai nukentējo Edward S. Shenkle, 53 m. amžiaus, kuriam atskilusi namo dalis nulaužē koją.

Už vis didžiausia panika kilo apskričio ir miesto kalējimuose. Apskričio kalējime 400 kalinių sukēlē baisų išgąsčio triukšmą, kuomet pajautē pirmuosius du smarkius žemēs drebējimus. Jų šaukimas ir griežtas reikalavimas paleisti iš kalējimo tęsēsi virš valandos laiko.

Miesto kalējimas tapo dalinai sugadintas; sienose padaryta dideli plyšiai.

Miesto ligonbutis tapo pripildytas apalpusiomis moterimis ir vaikais, kurių didžiuma apalpo iš išgąsčio, vienok nekurie jų buvo sužeisti.

IŠ LIETUVOS.

Klaipēda. — Susinešimas vandens keliu tarp Klaipēdos ir Liepojaus darosi vis gyvesnis. Mažasis garlaivis "Branusberg" pargabeno iš Liepojaus 36 keliauninkus, pašto dalykus ir trumptavorų, ir apsikrovęs tais pačiais dalykais kaip ir 12 keliauninkų vēl išvažiavo. Pirm jo buvo jau garlaivis "Baltic" su kokia 38 keliauninkais išvažiavęs. Garlaivių plaukē 23 prieš 11 praējusios savaitēs. Tarp jų buvo jūrēs garlaivių, jūrēs vilktojų, mažų žēglinių ir skūnerių. Jie atgabeno iš dalies anglių, cemento, sēmenų ir trumptavorių. Viens garlaivis ir žēglinis kuriuodu su bulvēmis atplaukę buvo, perkrovē jas po tūlų sunkenybių į jūros promą, kursai su jomis į Liepojų išplaukē. Nuo 24 išplaukusių laivų turējo daugiausiai malkų, linų ir kitokių tavorų.

Biržai. — Jau antri metai, kaip čia yra įsikūrusi ir pasekmingai darbuojasi Biržų dailēs draugija "Muza", kurios tikslas lavinti savo narius ir kitus piliečius dailēs ir kulturos srityje. Prieš karę Biržai vos kelis vadinamus "lietuviškus vakarus" tematē ir todel "Muza" pirmučiausiai buvo susirūpinusi sutraukti geriausias jiegas. Buvo parengta Astravo dvare Kalēdoms 1918 m. šventē. Vaidino: "Žmogžudžiai" ir "Alkani Žmonēs". Rusų laike buvo rusų kareiviai sudeginę visas kedes (kreses) ir dekoraciją. "Muzos" darbas apmirē. Tik rusams išējus "Muza" vēl pradējo darbuotis. Buvo jau kelios šventēs. Vaidino "Žmones", "Gyvieji nabašninkai", "Naminio liūto lizdas", "Vyresnysis angliakasys", "Dēdē atvažiavo" "Mirtų Vainikas" ir t.t.

SIUNČIA KAREIVIUS Į MINGO ANGLIAKASYKLŲ APSKRITĮ

Kareivių Siuntimas Yra Ženklu Karēs, Gręsiančios Tarpe Mainierių ir Kompanijos Nusamdytų Mušeikų.

Williamson, W. Va., 18 d. liepos. — Gubernatorius, John J. Cornwell, kuris buvo reikalaujamas virš metų laiko daryti ką-nors panaikinimui kompanijos nusamdytų mušeikų sauvališkumo Mingo apskrityje ir kituose pietiniuose apskričiuose, pagaliaus įsakē atsiųsti detačmentą 50 raitosios policijos vyrų, taipgi pareikalavo apskričių viršininkus rūpintis panaikinti minētų mušeikų sauvališkumą persekiojime anglies kasyklų darbininkų.

Toks gubernatoriaus pasielgimas, po daugelio mēnesių neatkreipimo atydos į pavojingą jo valstijos padētį, parodo, jog seniai gręsianti karē tarp mainierių ir kompanijos nustamdytų žmogžudžių jau buvo arti prasidējimo.

Virš 6,000 mainierių Mingo apskrityje streikuoja nuo 1 d. liepos ir pradējo vartoti priešinimosi būdus prieš apskričio viršininkų taktiką, kuriai pagelbējo anglies kasyklų savininkų nusamdytos razbaininkų šaikos.

Bijosi mainierių galēs.

Mainierių spēkos, spējama, yra daug didesnēs už spēkas, kurias turi apskričių viršininkai, kasyklų savininkai ir jų visi žmogžudžiai-mušeikos. Mainieriai atviroje kovoje būtų visus juos apgalēję. Gubernatorius Cornwell žinojo, jog taip gali atsitikti, todel jisai pasistengē išvengti gręsiančios karēs. Suprantama, tatai tapo padaryta, kad apsaugoti anglies kasyklų savininkų kailį.

SINNFEINERIAI UŽPUOLĒ DUBLINO KRASOS STOTĮ

50 ginkluotų vyrų, apgalēję krasos darbininkus, užriebē visus laiškus, siunčiamus valdžios viršininkams.

Užpuolē ir apšaudē penkis konstebelius.

True translation filed with the Postmaster Brooklyn, N.Y., on July 19, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Dublin, 18 d. liepos. — Penkios-dešimts vyrų užpuolē čionai generalę krasos stotį ir paēmē visus laiškus, adresuotus į Dublin Castle, Airijos administracijos sekretoriatui.

Užpuolikai buvo ginkluoti. Užpuolimas įvyko 7 val. ryte, 15 d. liepos. Privertę krasos viršininkus ir darbininkus tylēti su revolveriais, užpuolikai iškratē ir atydžiai peržiūrējo visus laiškus. Valdiški laiškai tapo paimti ir išvežti motoriniu vežimu be pasipriešinimo.

Policija ir kareiviai greitai pradējo ješkoti užpuolikų, bet iki šiol nei vieno jų nepažino.

Penki konstebeliai ir vienas seržantas tapo sinnfeinerių užpulti ir apšaudyti Adare distrikte, Limerick apskrityje. Vienas konstebelis tapo sužeistas ir greitai numirē, bet kitiems pavyko išvengti sužeidimo ir pabēgti, sulyg oficialio pranešimo.

TARYBŲ KARIUMENĒ ARTI VARŠAVOS

Bolševi[...] priv[...]tē [...]us gre[...]čiau bēgti.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on July 19, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 20 d. liepos. — Tarybų kariumenē randasi tiktai 65 mylios atstu nuo Varšavos, sulyg vēliausių pranešimų.

Karēs ministeris Leon Trocki, savo prakalboje Maskvoje, sulyg pranešimo iš šio miesto, užreiškē, jog taika su Lenkija bus galima padaryti tiktai tada, kuomet Tarybų kariumenē užims ir Varšavos.

Tarybų armijos spaudimas lenkų šiauriniame ir centriniame fronte privertē juos dar labiaus bēgti, sulyg pranešimų iš Maskvos ir aVršavos.

Vilnių atēmē iš lenkų bolševikai, bet ne lietuviai, kaip kad paskelbē lenkų armijos stovykla Varšavoje.

BERGERIS VĒL NOMINUOTAS Į KONGRESĄ.

Milwaukee, 18 d. liepos. — Victor L. Berger, socialistų partijos veteranas veikē[...] ir Milwaukee Leader [...] raščio redaktorius, tapo nominuotas į kongresą [...] 5-tojo Wisconsin distrikto.

Bergeris pirmu sykiu b[...]vo prašalintas iš kongreso laike karēs, kuomet jisai buvo pasmerktas sulyg šnipinēžo akto. Vēliaus, el buvo jus rinkimus, jam grese. užginta vieta ko[...]

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 453 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. $7.00; foreign countries — $9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

VISGI MENŠEVIKAI SMUNKA

Nepaisant į tai, kad mūsų lietuviškieji menševikėliai per savo organus stengiasi "savo visuomenę" įtikinti, kad visame pasaulyje jų įtaka nepuolanti, bet kįlanti ir kad Rusijoje jie negalį Tarybų valdžioje pasirodyti, nes tie nelabieji bolševikai labai suvaržę rinkimų teises, vienok gyvenimas kuoaiškiausiai rodo, kad jie smunka ir darbininkų tarpe neturi pasitikėjimo.

Daleiskime, kad dabar Rusijoje rinkimų taisyklės suvaržytos, todel menševikų į Tarybas taip mažai pakliūva—daleiskime, kad mūsų menševikėlių nusiskundimas yra teisingas, bet tuomet menševikai turėtų puikiausių pasisekimų ten, kur tokie įstatymai jų nevaržo. Pavyzdžiui, jie turėtų puikiausių pasisekimų darbininkų unijose, kurios nėra "bolševikiškos."

Tarybų Rusijoje Komunistų Partija turi tarpe šešių ar septynių šimtų tūkstančių narių. Palyginamai, skaitlius neperdidžiausias. Bet komunistų įtekmė tokia didelė, kad juos remia veik visa Rusijos darbo žmonių klesa. Pav., pastaruoju laiku Tarybų Rusijoje įvyko darbininkų unijų atstovų suvažiavimas. Delegatų dalyvavo virš keturių tūkstančių ir jie atstovavo virš keturis milionus organizuotų darbininkų. Na, o kiek delegatų tarpe buvo "įtekmingųjų" menševikų? Nagi 45 delegatai, kuriuos "Tiesa" pavadina social-pardavikais. Įsitėmykite, iš virš keturių tūkstančių delegatų, vos 45 menševikai. Štai jums ir tų ponų įtekmė darbininkų tarpe.

Suvažiavimas, atstovaująs virš keturis milionus organizuotų darbininkų, priėmė rezoliuciją, kad būtų įvesta darbo militarizacija greitesniam atstatymui Darbininkų Respublikos ūkio. Čia reikia pastebėti, kad laikraščiai buvo pranešę apie Tarybų Respublikoje įvedimą darbo militarizacijos, bet buvo šūkaujama, kad tą padarę bolševikai bei jų valdžia, ir kad tam esą priešingi darbininkai. Dabar mes matome, kad militarizaciją įvedė ne bolševikai, ne valdžia, o patys organizuoti darbininkai. Dabar mes patiriame, kad minimas suvažiavimas buvo išleidęs į viso pasaulio darbininkus ir atsišaukimą, kuriame nurodoma, kad Rusijos darbininkai savo suvažiavime patys liuosu noru įveda darbo militarizaciją, jie pasiaukuoja savo klesos naudai, kadangi jie savo likimo šeimininkai.

Vadinasi, buržuazinė spauda melavo, kad Tarybų valdžia vergia darbininkus, kad ji net darbo militarizaciją įveda. Vadinasi, mūsų menševikai irgi melavo, sakydami panašiai, kaip ir buržuazinė spauda apie įvedimą darbo militarizacijos.

Negana to. Iš minimo darbininkų unijų suvažiavimo mes dar daugiau patiriame — mes patiriame, kurlink tie darbininkai eina. Suvažiavimas nutarė prisidėti prie III Internacionalo. O šitas nutarimas daug ką reiškia. Vadinasi, jau virš keturių milionų organizuotų darbininkų stoja už bolševikus. Bet reikia atsiminti, kad čia tik profesiniai miestų darbininkai, o kur mažažemiai valstiečiai?

Taigi visos pasakos, kad Rusijos darbo žmonės neremia bolševikų įvestos tvarkos, yra ne kas kitas, kaip tik buržuazijos prasimanymas.

Bet čia gal daugelis pasakys, jeigu Rusijos darbo žmonės remia bolševikų tvarką, tai kodel bolševikų bei komunistų partija turi tik tarpe šešių-septynių šimtų tūkstančių narių? Į šitą klausimą mes atsakysime, kad ir susitvarkius Tarybų Respublikai ir įsigalėjus dabartinei valdymosi sistemai, komunistų partija negalės keliolikos milionų narių turėti, nepaisant į tai, kad darbo žmonių klesa susidės iš kelių dešimčių milionų. Mes iš patyrimo gerai žinome, kad daugelis žmonių nenori prie partijos prigulėti ne todel, kad jai nepritaria, bet todel, kad šalinasi nuo politinio veikimo. Juk prigulint prie politinės partijos, būtinai reikia politikoje ir veikti. Gi prie politinio veikimo ne visi pripatę, ne visi tikę ir ne visi tą darbą mėgsta. Didžiuma darbininkų bus užganėdinti tokia tvarka, ją rems, bet prie partijos neprisidės. Tokiu būdu manyti, kad jeigu partija nėra nariais skaitlinga, tai neremia ją minios, būtų labai klaidinga. Čia vėl mes turime pavyzdžių, kad Rusijos darbo liaudis visur išrenka didelėje didžiumoje komunistų partijos narius, o ne kokios nors kitos partijos. Vadinasi, ta politiką, kurią veda komunistai, darbo žmonės užsiganėdinę, ją remia, bet patys prie partijos nepriklauso ir didžiuma jų nepriklausys. Komunistų partija yra ir bus avangardu, kuris eina priešakyje, nakindamas visas kliūtis, pastojančias jam kelią, o darbo klesa seka ir seks paskui tą avangardą.

Menševikams, kaipo partijai, lemta išnykti ir jie išnyks, kaip kamparas, nerasdami tarpe darbininkų sau vietos.

Mislinčius.

RUSIJA ir TALKININKŲ POLITIKA LINK JOS

True translation filed with the Postmaster at Brooklyn, N.Y., on July 19, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Rodosi, kad dar kiekvienas pamename p. Wilsono "keturiolika punktų", kuriais jis dar taip neseniai sužavėjo viso pasaulio netik buržuazinius liberalus, bet ir, taip vadinamus, palšuosius "socialistus". Wilsono "keturiolika punktų" tūlą laiką buvo lyg tie Maižio "dešimts dievo prisakymų", tyruose paklydusiems žydams. Net ir taip augštai stovintiems klesiniame susipratime darbininkams, kaip Italijoj, Anglijoj ir Francijoj, tie "punktai" apsuko galvas, o ką jau kalbėti apie Amerikos "jankes", tuos Gomperso užjodytus vergus. Bet, sakoma, juo augščiau kas iškįla, tuo smarkiau puola. Taip tikosi ir su Wilsono "keturiolika punktų". Kadaise jie švietė, lyg ta Šiaurių Žvaigždė trims karaliams, šiandien pranyko, lyg tas fenikšas misteriškai iššokęs iš pelenų. Kaip jie nelauktinai gimė, taip netikėtai ir pranyko. Kaszin ar pats jų tėvas bent kiek apie juos dar prisimena; rodosi, kad ir jis vengia apie juos užsiminti.

Vis labiau slenkant už horizonto "keturiolikai punktų" ir kartu jų autoriaus žvaigždei, daugiau ir daugiau tenka išgirsti apie tų punktų "yščiaus gyvenimą" ir jų gimimą. Apie tikslą apkalbamųjų punktų negali būti dviejų nuomonių, nes jis perdaug aiškus: sulaužyti Vokietijos moralę jiegą, išteisinti Amerikos karę ir "parduoti" karę Rusijos darbininkams. Vienok apie tikrąją užmazgą to nevykusio "kūdikio", buvo visaip spekuliuojama ir tik dabar, rodosi, pradeda ji aiškėti. Vieni sakė, kad Wilsonas parašė savo punktus įtakoje Lloyd George'o prakalbos, kurią jis pasakė kiek pirmiau paskelbimo Wilsono punktų, kiti aiškino kitaip. Kaip ten nebuvo, vienok buvo aišku tas, kad pats Wilsonas nebuvo tos minties originatorium.

Kad pastaroji nuomonė buvo teisinga, tai dabar patvirtina paskelbti dokumentai, kuriuos išleido Lyga Laisvų Tautų Susivienijimo. Be daugybės kitų dokumentų Rusijos—Amerikos reikalais, ten yra ir Wilsono demokratijos "blofo" istorija. Ji prasideda su Edgar Sisson'o kablegrama iš Rusijos, sausio 3 d., 1918 m., prisiųsta Washingtonan, George Creel'o vardu. Kad visas dalykas būtų aiškesnis, bent keliais žodžiais, noriu priminti apie tai, kas yra George Creel ir Edgar Sisson. Pirmasai tai buvo vedėjas Rusijos skyriaus, Visuomenės Informavimo Biuro, Washingtone. Gi pastarasai tai buvo pirmojo agentas ir jo dešinėji ranka Rusijoj. Sissonas, būdamas Rusijoj, pasižymėjo tuomi, kad jis sukėlė nemažą sensaciją buržuazinėje ir social-patriotinėje spaudoje, paskelbdamas kokius tai sufabrikuotus dokumentus, būk Leninas ir Trockis esą apmokami Vokietijos agentai.

Taigi, grįžkime prie dalyko. Sisson'as, būdamas Rusijoj ir matydamas, kad Rusijos liaudis jau nenori kariauti ir pradeda abejoti apie talkininkų tikslų skaistumą, sumanė pabarškinti "demokratine pūsle" ir paskatinti "mužikus" kariauti. Minėtoj kablegramoj, Sissonas Creel'ui,kaipo savo viršininkui, rašo sekamai:

"Jeigu prezidentas (Amerikos) galėtų paantrinti Amerikos prieš-militaristinius tikslus ir demokratinius taikos reikalavimus, nedaugiau užimant, kaip tūkstančio žodžių tekstą, trumpais, veik plakato sakiniais, trumpais žodžiais, — aš galėčiau daugybę jų pasiųsti Vokietijon, vokiečių kalba, ir galėčiau plačiai paskleisti juos rusų kalba, armijoj ir visur kitur. Ištraukos iš pirmesnių pareiškimų — nepatenkins reikalavimo. Reikalingas yra vidurinis liūdijimas, kad prezidentas rūpinasi Rusijos ir Vokietijos liaudim ir kalba apie ją, dabartinėj jos padėtyj. Išversti vokiečių kalbon ir atspausdinti galima čion (Rusijoj)."

Žinoma, šis užsakymas tuoj tapo perduotas vyriausiam "demokratijos" meistrui ir jis į **penkias dienas** uželektrizavo pasaulį savo kalba kongresui, kurioj jis apreiškė "naujo pasaulio" principus. Už kitų penkių dienų tasai pats Sisson'as jau ir vėl kablegrafuoja Creel'ui sekamai:

"Sausio 13 d., 1918 m. Prezidento kalba šįryt išlipyta ant visų Petrogrado sienų. Šimtas tūkstančių kopijų bus dar išlipyta į sekamas tris dienas. Trys šimtai tūkstančių bus jų paskleista čion į penkias dienas. Pabaigoj savaitės Maskvoj jų bus paskleista atatinkamoj proporcijoj. Jaunų Vyrų Krikščionių Draugija (Y.M.C.A.) sutiko išplatinti jų skaičiuje miliono rusų kalba ir tiek pat vokiečių kalba ties karės linija. Kiti keliai į Vokietiją atidarinėjami."

Tai tokia pradžia Wilsono "keturiolikos punktų"—pabaigą jų visi žinote.

Be šių minėtų dokumentų, minėtame rinkinyj galima rasti ir daugiau panašių, pradedant su 1917 m. revoliucija iki pastarųjų mėnesių. Net patys buržuaziniai rašytojai, minėdami tuos dokumentus, sako, kad talkininkų ir Amerikos atsinešimas link Rusijos, tai buvo ir yra tikroji karės tragedija. Ir kas tik turi normales ausis ir akis, kiekvienas pasakys, kad tai yra **kruvina tragedija.** Pirmiausiai buvo įsiveržta Sibiran, neva todel, kad ten buvo ginkluojami vokiečiai, karės belaisviai. Pasirodo, kad tai buvo grynas melas. Tai tik priekabė buvo tokia. Vėliau bolševikai buvo pasmerkti už padarymą taikos su Vokietija. Bet ir čion yra davinių, kad bolševikai iki paskutinės valandos stengėsi sužinoti, ar talkininkai gelbės jiems, jeigu jie atmes Vokietijos išlygas. Talkininkai tylėjo. Dar toliau. Net Amerikos militario atstovo raginimas nesitaikyti su Vokietija nebuvo adresuotas jokiam Tarybų valdininkui, bet generolui Dukoninui, kuris jau seniai buvo pašalintas iš tarnystos.

Yra davinių, kad Amerikos ir Britanijos pasiuntiniai Rusijon protestavę prieš Japonijos veržimąsi Sibiran. Britanijos komisionierius, R. H. Bruce, Lockhart, kablegrafavo savo valdžiai sekamai: "Dabar, kada Vokietijos siekiams nutraukėme kaukę ir parodėme juos visam pasauliui, talkininkai verčia visa tai į niekus, leisdami Japonijai briautis Sibiran."

Amerikos ambasadorius, Francis, kovo 9 d., 1918 m., kablegrafavo valstybės sekretoriui Washingtonan, sekamai: "Aš negaliu persmarkiai nurodyti į kvailystę, kurią Japonija daro besiverždama į Sibirą dabar."

Į šiuos visus protestus talkininkų valdžios žiūrėjo per pirštus. Žinoma, negalima sakyti, kad suminėti atstovai siuntė protestus savo valdžioms vaduodamiesi tesingumo, žmoniškumo ar principialumo dėsniais. Ne. Jie yra toki pat imperialistai, kaip ir jų valdžios, kurios juos siuntė Rusijon. Jie protestavo todel, kad įsiveržimas buvo daromas patiems talkininkams nepatogiu laiku. Mat, logiškai nebuvo galima suderinti "demokratinių" siekinių, kuriuos reiškė Wilsono "keturiolika punktų", su briovimusi Sibiran. Jie buvo tos nuomonės, kad pirmiau reikia karę laimėti, o jau paskui apsidirbti su Rusija.

Rugpjūčio 3, 1918 m., Japonija pareiškė, būk ji einanti Sibiran vien tik gelbėti čecho-slavokams namon išvažiuoti, ir kad ji negeidžianti nei vienos pėdos Rusijos žemės ir ji garbingai pasitrauksianti, kaip tik minėti siekiai bus pasiekti. Vienok istorija parodė, kad kiekvienas sakinys tame pareiškime buvo melagystė. Tie minėti "siekiai" seniai jau pasiekti ir dabartinis buvimas japonų tik trukdo patiems čecho-slavokams, o ne gelbsti jiems.

Talkininkai sako, kad rusai (bolševikai) yra tai "nesubrendę vaikai",kurie "pridirbę jeibių, prašosi užtarimo." Praktika parodė, kad bolševikai nėra "nesubrendę vaikai", bet dar praktiškesni valstybės veikėjai, negu talkininkų imperialistai, "pasenę" kanceliarijose. Tik pažiūrėkime į talkininkų politiką Rusijos klausimu, o ten pamatysime,kad tie "neklaidingieji" visur suklupo, kur tik jie bandė. Pirmiausiai Archangelsko eksperimentas, vėliau jų sukurstyta kontr-revoliucija, japonų briovimasis Sibiran, Kolčakas, Denikinas, Judeničius, blokada, Pabaltijos politika ir galiaus lenkų ofensyva — vis tai smūgis po smūgio talkininkų politikai. Tai kurie yra nesubrendę kūdikiai: bolševikai ar talkininkai? Atsakymas aiškus.

Galiaus, kad ir reikalu dabartinių derybų prekybos klausime. Keli mėnesiai atgal, talkininkai paskelbė, būk jie vesią prekybą su Rusijos kooperacijomis, nepaisydami valdžios. Kitaip sakant, ves reikalus su Rusijos žmonėmis, nesitardami su jų pildomaisiais organais. Bolševikai jiems atsakė, kad tai kvailystė yra taip manyti, kad tik riestinį taip galima kam nors ar nuo ko nors nupirkti, o ne vesti milioninę apyvartą, ir kad pirm negu užvesti prekybą, reikia tartis su esąmąja valdžia. Dabar jau ir talkininkai mato savo klaidas. Gudrusis Lloyd George jau užsikvietė Londonan Tarybų valdžios atstovus ir jau tariasi su jais. O kiek kartų tasai pats Lloyd George bažijosi, kad jis "nepaduosiąs rankos žmogžudoms."

Talkininkai mato, kad jie negali be Rusijos apsieiti, ir todel jie užvedė derybas apie prekybą. Reikia atminti, kad jie tai daro ne žmoniškumo ar teisingumo delei, bet todel, kad juos verčia tai daryti jų neišrišama ekonominė padėtis ir besiplėčiantis revoliucinis judėjimas jų pačių šalyse.

Dar truputį kantrybės, dar kiek daugiau pastangų, o mės pamatysime, kad Rusija, per pastangas savo revoliucinio proletariato ir gabumą jo vadų, išeis pergalėtoja iš šios nelygios kovos, nežiūrint visų talkininkų melagysčių, apgaudinėjimo ir provokavimų. Rusijai lemta būti tuo vadovu, kuris išves pasaulio proletariatą iš kapitalizmo tyrų.

TIKRAI "NEDEMOKRATIŠKAI"

Anglija skaitosi "demokratiška" šalis. Juk ji ir kariavo už pasaulinę "demokratiją"; į Rusiją veržėsi už "demokratijos" principų apgynimą; dabar Airijoje įvedė karės stovį irgi už "demokratiškų" principų apgynimą. Tuo tarpu darbininkai — "tradeunijistai" elgiasi labai "nedemokratiškai". Jie savo suvažiavime didele didžiuma balsų nutarė pareikalauti, kad Anglijos valdžia atšauktų iš Airijos savo kariumenę ir kad paliautų gabenus amuniciją lenkams, kariaujantiems prieš Tarybų Respubliką.

Darbininkų suvažiavimas užreiškė, kad jeigu Anglijos valdžia neišpildys jų reikalavimų, tuomet jie apskelbs generalį streiką. Žinoma, su tokiu darbininkų nutarimu prisieina skaitytis, nes kitaip gali būti labai blogai. Bet štai buržuazinė spauda pradėjo šaukti, kad Anglijos darbininkai, panašų žingsnį darydami, pasielgę "nedemokratiškai". Pavyzdžiui, "Daily Mail" užreiškė, kad toks žingsnis esąs "nekonstitucijinis, žiaurus ir nedemokratiškas." Laikraštis "Express" dejuoja ir sykiu išreiškia savo didelį apgailėjimą, kad darbininkai išdrįso taip pasielgti. Gi "Chronicle" sako, kad darbininkai; atsiekimui savo tikslo, tiesioginį veikimą pradėję vartoti.

Bet reikia pastebėti ir tą, kad spauda jau neišdrįstą šaukti, jog valdžia privalo darbininkus "sudrausti", privalo prieš jų "tiesioginį" veikimą, pavartoti savo "tiesioginį" veikimą, kaip kad pirmiau darydavo. Iš to galima spręsti, kad šis darbininkų reikalavimas sujudino visą Anglijos buržuaziją.

ZIGZAGAI

Tūlas "žymus" kalbėtojas viename susirinkimų pasakė: "Palaukite, draugai, dabar jų programas panašus į mūsų, bet mes pasidarysime dar geresnį, tuomet jie nuo mūsų atsiliks".

Tik, sakau, tie mūsų draugai ir "progresuoja!"

* * *

Vienas mūsų veikėjų, sakydamas "revoliucionišką" spyčių, pasigyrė, kad esąs juodas darbininkas, bet daugiau išmanąs už inteligentus. Hm... Rodosi tapti baltu darbininku jau nėra taip sunku, tik reikia kas mėnuo nukirpti plaukus,kas antrą dieną nuskusti barzdą ir nors du sykiu į dieną su muilu nusiprausti. Atlikus visa tai, nereikės skųstis juodumu.

* * *

Pasirodyti daug žinančiu labai lengva: reikia mokėti gerai šūkauti ir visus buržujais vadinti.

* * *

Jeigu nori, kad susirinkime tavo oponentas būtų sumuštas, pirmiausiai jį gerai išplūsk, o paskui liepk burną užsidaryti. Tokiu būdu ir oponentą nuveiksi ir pats "revoliucionierium" pasirodysi.

* * *

Kažin, ar smalavirių sąjungos narys, kuris čia vadinosi Kelmeliu, ir iš Lietuvos rašinės "Keleiviui" provokatoriškas korespondencijas?

* * *

Smalavirių organas džiaugiasi, kad III Internacionalas turi nesmagumų su tam tikrais elementais. Mes iš to nesistebime. Juk prie III Internacionalo priklauso milionai darbininkų. Bet kaip yra su II Internacionalu? Jis, veikausiai, jokių nesmagumų neturės, nes pasiliko be narių.

* * *

Tūlame mieste, kur buvo keleto draugų pasikalbėjimas, vienam asmeniui bekalbant kilo trukšmelis.Kalbėtojas, ramindamas susirinkusius, pasakė: "Aš nežinau, bet aš noriu jums paaiškinti, susimildami klausykit."

Iš publikos jam pastebėjo: "Šeškis, tegul kitas tau paaiškina, jeigu tu nežinai."

Trio.

Korespondencijos

GELEŽĖLĖS SU GRIGAIČIO TEORIJOS ATATINKA.

CHICAGO, ILL, — Kaip viskas pasauly mainosi, taip ir kalbėtojų protas apsisuka antraip. Kiek biskį anksčiau lietuviškų pramoniečių vadas G., girdavo Rusijos Sovietus, bet šiandien jis jau smerkia Rusijos Sovietų diktaturą, kritikuoja Leniną ir Trockį už jų žiaurumą prieš buržuaziją. Mat, P. P. D. U. atmeta revoliuciją, sabotažą, raudonąjį terorą. Jinai tur-būt vartos baltąjį terorą, nes raudonasis yra "bemokslių". Paimkitė knygutę "Pramoninis Komunizmas", parašytų H. L. Varney, išverstą lietuvių kalbon garsaus lietuviško pramoniečio, kurioj skamba sekančiai: "Nauja sistema ateis, taip, kaip kapitalizmas atėjo, tikru, moksliniu žingsniu." (Pažiūrėkit ant 24 pusl. 4 eilutėj iš apačios). Ką toks pasakymas reiškia? Reiškia proletariatas turi lenktyniuoti su kapitalu. Nors darbininkai netiki, kad jie bent kada nors lenktyniuodami susilygins su buržuazija arba pralenks ją, vienok pramoniečių lyderis Geležėlė tą teoriją vykdina praktikon. Jis sako pagal P. P. D. U. teoriją, kad tik mušdami kapitalistui per kišenių subankutys, o kad tą padarius, turi lenktyniuoti. Štai Geležėlės kovos būdas. Jis niekuomet neperka drapanas, bet pasiima liekanas, kur kas išmeta lauk ir vaikščioja kiauromis kelinėmis ir tuo būdu jis mano pralenkti kapitalistus bei subankrutyt juos. Vargiai tas kovos būdas pavyks ir tur-būt negalės įvykdyti praktikon. Čia jis jau ir nuo Grigaičio skiriasi. Nors Gr. pirma už Geležėlę daugiau smerkė Rusijos Sovietus, bet visgi dar nesutinka su Gel. Tokiu būdu Gel. turi biskį taisyt savo teoriją, nes kitaip Grigaitis nesitaikins. Grigaitis pernai Geležėlę vadino vienu iš rimčiausių kalbėtojų. Mat, pastarasis tada gerai iškoliojo komunistus. Dabar tur-būt gaus antrą užgyrimą, nes kur tik eina, visur "Laisvę" "kritikuoja".

* * *

30 d. birželio, Jefferson miške kelios draugystės surengė išvažiavimą, kur ir pramoniečiai dalyvavo, nes jie visuomet taiko į tą vietą, kur kitos organizacijos rengia, nes kitaip neturėtų progos išsireklamuoti. Pramoniečiai iš anksto pranešė lapeliais, ant kurių buvo pasakyta, kad Geležėlė tarkuos komunistus ir buržuaziją. Ant nelaimės vargšui tas nepavyko. Nortsidės draugijų sąryšis pakvietė kaltbėti "Naujienų" redaktorių Grigaitį. Kada Gel: pradėjo savo prakalbą, atsiprašęs publikos pasakė, kad jis tarkuos kom. literaturą ir atsinešęs kelius šimtus "Laisvės" egzempl. pradėjo. Drebančiomis rankomis laikydamas "L.", pasakė, kad tai jis turi rankoj kom. organą ir ką tai pradėjo slibizuoti. Tuli paklausė, ar neturi "Naujienų", Geležėlė atrėžė, kad "N." eina savo keliu. Kur buvęs, kur nebuvęs ir Grigaitis atvažiavo. Geležėlei tarkuojant "L.", Gr. labai linksmiai šypsojo, glostydamas savo barzdytę, ir kada pramoniečių pirmininkas pamatė Gr. glostant barzdą, manė, kad jis nori kalbėti. Priėjo prie Geležėlės ir liepė jam užbaigti ir užleisti vietą Grig. Gel., neužbaigęs, turėjo apsistoti. Po Gel. trumpai kalbėjo apie vienybę Samaška, o po jo stojo Grig. Jis pasakė, kad jis neaiškins, kas jis yra, nes visi žino, kokią partiją jis atstovauja ir, kad jį niekas nepertikrins, apart grabo lentų, teisingiaus — apart dolerių.

Prieš karę, kada Gr. kalbėdavo, jis sakydavo, kad revoliucijos laimėjimas vienoj šalyj, reiškia laimėjimą viso pasaulio darbininkų, bet kada Rusijos proletariatas laimėjo, tai ką dabar Gr. sako? Juk jis šmeižia per "Naujienas" Rusijos proletariatą. Tad kelis kartus buvo numiręs Grigaitis? Toliaus jis pasakė, kad jam labai patikusi kalba Geležėlės su Samaška. Ypatingai paskutinio, kuris kalbėjo apie "vienybę". Girdi, ir jam tinkanti vienybė. Mat, jis ir dabar gyvena vienybėj su buržuazija. Visados smerkia darbininkus, o ypatingai Rusijos, už jų žiaurų elgimąsi su buržuazija ir visados šaukia, kad Rusijoj nėra demokratijos. Reiškia, kada kapitalistai šaudo žmones, tai jie demokratiškai elgiasi. Paimkime Waterburio ir kitų miestų streikus, ar ne demokratiškai šeria darbininkus kulipkomis?! Kas reikalauja demokratiškumo, tai privalo pats būti demokratiškas. Darbininkai negali mandagiai elgtis su parazitais, nes jokis parazitas nesigaili darbininko kraujo; prie pirmos progos siurbia jį, kiek tiktai pajiegia. Pats "Naujienų" redaktorius prikalauso prie tos parazitų gaujos ir kožną dieną griežia dantis prieš darbininkus ir jeigu galėtų, siurbtų jų kraują, kaip kokia erkė, kol persprogtų.

P. Krapas.

DELEI NERĖMIMO "SAVO" SVETAINĖS.

LAWRENCE, MASS.— Aš noriu pakalbėti, kodel mūsų progresyvės draugijos neremia Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainės. Tankiai girdėtis iš kliubo narių darant užmetimus ant progresyvių draugijų, kodel jos neina pas "savuosius", bet kitur svetaines samdosi delei rengimo pramogų.

Štai kame yra ta priežastis: 1919 m., rudens laike, kada L. U. K. nupirko savo svetainę, visos progresyvės draugijos, kuopos ir kuopelės spietėsi ,rengdamos visokius parengimus "savoje" svetainėje. Kuopa net buvo nusisamdžius kambarį "ant visados". Bet ar ilgai tie "savieji" iškentė nepersekioję progresyvių draugijų? Lietuvos Sūnų Draugija, L.M.P.S. kp., L.D.L.D. kuopa parengė "kun." Mockui prakalbas ant keturių vakarų pereitą žiemą toje salėje. Salės direktoriai, kurie susidėjo iš abiejų parapijonų: "nezaležninkų" ir romiečių, uždarė svetainę, nedavė Mockui kalbėti.

Mat, kun. Mockus tų parapijonų aklumus kritikavo, o tas politikieriams nepatiko.

Paskui socialistų centralis komitetas norėjo užimti svetainę ant savaitės laiko. Būtų rengęs koncertą, prakalbas ir t. t. Bet politikieriai pasitarę atsakė, kad neduosime svetainės.

Taipgi Lietuvos Sūnų Draugija norėjo rengti prakalbas ir kviesti J. Neviacką iš Worcester'io kalbėti. P. Kiaulėnas nuėjo paimti svetainę. Jam "džentorius" atsakė, kad neduosime jums daugiau svetainės. Liaudies choras paėmė pirm šešių savaičių svetainę ant 28 d. gruodžio praeitų metų. Jau buvo prisirengę ir prie draugiško vakarėlio parengimo. Bet gavo atsakymą, kad kur ten ant kampo gatvės pirmininkas J. Semsis išdavęs svetainę nezaležninkų vargonininkui.

Reiškia, kada L. C. oficialiai užėmė svetainę, tai jam nedavė jos, o nezaležninkų muzikantui tai ir ant gatvės kampo išnuomavo. Ar tai ne veidmainiavimas tų L. U. K. direktorių?

Vėliaus sulaukėme ir "notos" atnešant į kuopos kambarį, kurioje užginama nedėldieniais prieš 12 v. dienos Liaudies Chorui laikyti repeticijas, nes tame laike bažnyčiose pamaldos. Mat nabagėliai manė, kad progresyvėm draugijom uždarys svetainės duris, tai tos neš dešimtukus į "nezaležną" arba romišką bažnyčias. Jie apsigavo.

Dabar, kada pamato rengiamus ant kitų svetainių parengimus, iš kailio neriasi, boikotuoja ir toliaus persekioja. Argi jūs neturite gėdos delei savo nešvarių darbų atlikinėjimo prieš progresyvę liaudį?

Žinoma, nevisi kliubiečiai tokiais aklais politikieriais yra, randasi ir gerų žmonių, kurie tokius darbus pasmerkia, bet kad valdyba susideda iš abiejų parapijų fanatikų ,tai direktoriai viską daro sulyg savo "šventos" mados.

Svetainės įstatai taipgi labai keisti ,kurie daugelį ir susipratusių darbininkų kvailina. L. U. K. įsteigė kooperaciją, kur daugelis pirko šėrus (akcijas) ir nekliubiečiai, manydami, kad tautiškas namas visiems reikalingas ir visi jį pirkome. Bet namas nupirktas ant L. U. K. vardo ir nuo šėro balsas turi būti. Paskui daugelis abejojo, kad jis nepapultų į kelių asmenų nagus.

Permatantieji žmonės jau ir dabar pradeda suprasti, kokiam tikslui tas yra daroma. Jie mato, kad tik karčiamos naudai ir kaziriavimui ši svetainė suvartojama. Čia ne taip ,kaip kitų miestų svetainėse yra knygynai ir mokyklos įsteigtos. Čia to nėra! Tik sklepe randasi "baras", "namie darytos", kaziriavimui stalai— ir viskas.

Taigi, progresyvi žmonės su tokiomis taisyklėmis jau nenori susidėti ir nuo jų šalinasi. O jūs taipgi nuo mūsų šalinatės, nes žinote ,kad mes su jumis nesugyvename.

Aukuras.

"LAISVĖS" DIENRAŠČIO REIKALAI.

CHICAGO, ILL.— Mes, draugai darbininkai ir darbininkės, gyvendami Chicagoje ir jos apielinkėse, visi turėtume gauti dienraštį "Laisvę" kas dieną. Mes "Laisvę" gauname kasrytą 6 val. ir ją nuo ryto būtų galima išvežioti po visas miesto ir priemiesčių dalis, tačiaus dabar "Laisvė" yra išvežiojama tik po Bridgeportą, Roselandą ir So. Engelwoodą. O kur da yra likusios, taipgi didelės lietuviais apgyventos kolonijos — North Sidė, West Sidė, Cicero ir Brighton Park? Taigi, kad į visas dalis "Laisvę" pristačius, reikia mums apmokamo darbininko, kad jis galėtų "Laisvę" pristatyti į visas dalis miesto agentams. Tuomet jam reikės praleisti visa diena laiko. Gal draugai pasakys, kad neužsimoka laikyti žmogų delei "Laisvės" platinimo, bet reikia žinoti, kad mes prie kiekvienos agitacijos skleidimo pridedame iš savo kišenių ne vieną centą, tad kodel me negalėtume pridėti ir prie "Laisvės" išplatinimo ir jos palaikymo. Aš visada sutikčiau paaukuoti dolerį kiekvieną mėnesį delei išplatinimo ir palaikymo "Laisvės". Dabar kiek nuo "Laisvės" gauname nuošimčio, tai reikia atiduoti agentams, o "Laisvės" išvežiotojui nieko nelieka. Man rodos, kad rastųsi keletas liuosnorių, kurie galėtų įsteigti "Laisvės" skyriaus Chicagoje fondą. Iš to fondo būtų galima palaikyti darbininkas delei "Laisvės" išvežiojimo. Man rodos, kad pas draugus viešpatauja ta energinga revoliucinė dvasia ir mes turėdami savo dienraštį "Laisvę" ,ar mes negalim ją platinti tarpe darbo žmonių? Juk su dienraščiu yra geriausia agitacija, nes jis paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio darbininkų judėjimo, suteikia geriausius straipsnius, kur apibudina darbininkų judėjimą ir jis sykiu atskiria tikrus darbo žmonių draugus nuo socialburžujų.

Draugai chicagiečiai, mes turime atkreipti daugiau atydos į viršnurodytus dalykėlius, nes nuo mūsų visų priklauso "Laisvės" dienraščio egzistavimas!

Todel, visi į darbą, neatidėliokime nei vienos dienos.

Senas Kareivis.

ŠEIMYNIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS.

CICERO, ILL.— 11 d. liepos L.M.P.S. 43-čia kp. surengė šeimyniską išvažiavimą į miškus. Programas susidėjo iš prakalbų, diskusijų ir šiaip žaidimų. Kalbėjo drgg. J. A. Dementis, M. Žoldokas ir drgė V. Ivanauskiutė. Kalbėtojai savo užduotis atliko gerai. Rodos, dar dvi narės prisirašė prie 43 kp. Po prakalbų prasidėjo diskusijos įvairiuose klausimuose.

Po diskusijų prasidėjo įvairys žaislai ir visi linksmai užbaigė šeimyniską išvažiavimą.

Kaimietės Duktė

SUKRUSKIME, DRAUGAI!

ROCHESTER, N.Y.— Pas mus jau nuo seniai gyvuoja L. D.L.D. 50-ta kuopa. Pastaruoju laiku šita kuopa pradėjo daugiaus darbuotis apšvietos ir literaturos reikaluose. Būtų geistina, kad kožnas vienas vietos progresyvis lietuvis ir lietuvaitė, kurie dar neprisirašė prie šios kuopos, kad prisirašytų. Tikslas šios draugijos yra visiems gerai žinomas. Prigulėti prie jos lėšuoja tik vienas doleris metinės mokesties. Tik apsvarstykite, kiek už tą dolerį galima gauti literaturos! Dar neseniai L.D.L.D. nariai gavo po didelę apdarytą knygą "Vakarų Europos Literaturos Istorija" ,dabar, ilgai netrukus, vėl gaus po svarbią knygą, "Rusija 1919 metais" su priedu "Iš Rusijos gyvavimo 1920 metais". Tuojaus bus atiduota spaudon įdomi knyga "Krizis Vokietijos Socialdemokratuose'. Būtų didelis papeikimas tokiems draugams ir draugėms, kurie nosistengtų tapti šios draugijos nariais. Taipgi geistina, kad draugai prigulintieji prie 50 kp. imtų didesnį dalyvumą veikime ir daugiaus atkreiptų atydos į pačios kuopos ekzistavimą.

Draugai rochesteriečiai, neapsileiskime. Jei del mūs politinis veikimas tapo uždraustas, tai darbuok[illegible] apšvietos bei literaturos sklei[illegible]ne, būkime gyvi ,kaip kad buvome.

Sekantis 50 kp. susirinkimas įvyks 28 d. liepos, Gedemino name, 8 val. vakare. Šitan susirinkiman ateikite visi kuopos nariai, nes turime daug svarbių reikalų apkalbėti, podraug ir neprigulintieji ateikite prisirašyti prieš šios kuopos šiame susirinkime.

50 *Kp. Pirm.*

ABLAVA ANT "GEMBLERIŲ."

NASHUA, N. H.— 9 d. liepos vietinė policija užpuolė ant lietuviškos bolinės ir areštavo 20 vyrų. Mat, jie tenai nuo seniai varė biznį, lošdami kauliukais iš pinigų. Bet sykį papuolė, kad prisiėjo ir šaltojoj pakaziriuoti per naktį. Ant rytojaus kiekvienas pasimokėjo bausmės nuo 8 iki 50 dol. Vienok tas būtų nesvarbu, kad tenai būtų pakliuvę vieni vyčiai ar kiti kokie, bet kad radosi ir tokių, katrie yra progresyviškais žmonėmis, tai jau sarmata. Su kitais sykiu buvo "Dėdės Samo" "seminarijoj" ir net tie, kurie save vadina "kovotojais už laisvę", tad po tokias vietas landžioti yra negražu. Ar jūs, draugai, nesuprantate, kad jūs darot sarmatą patys sau ir visai progresyviškai visuomenei? Vietinis anglų dienraštis, pasityčiodamas, rašo: "Neseniai buvome prikimšę pilną policijos nuovadą lietuvių raudonųjų, o dabar ir vėl lielietuviais gembleriais ir kazirninkais prikimšome kalėjimą." Ar jūs, draugai, negalite ateiti prie mūsų į kambarius ant 30 High st., kur galima liuosą laiką praleisti linksmai ir draugiškai?

Draugai, neprogresuokite del turčių labo ir po policijos sklepus! Ar nebūtų progresyviškiau, kad mes visi sykiu progresuotume del savo ir visuomenės labo? Tada nereikės nuo sarmatos akių degti. Būtų gerai, kad policija padarytų ablavą ir ant šlapiųjų. Čia dabar girtuoklybė prasiplatino.

Porą savaičių atgal, tulą pirmeivį vaikai parvežė įsiguldę į vežimėlį. Tasai nebežinas nei kur paliko savo kepurę.

Draugai, jeigu jūs taip darysite ir ant toliaus, tai aš viešai paskelbsiu jūsų vardus. Tas labai negražu net nuo tų, kuriuos mes vadiname tamsuoliais, o patys pasielgiame lygiai su jais, o kartais ir prasčiau. Susivaldykime patys save!

Ženklelis.

GIRTUOKLYSTĖ IR KAZIRIAVIMAS.

MILWAUKEE, WIS.— Paskutiniuoju laiku pradėjo smarkiai platintis girtuoklystė mūsų mieste. Kaip jau žinoma, visoj šalyj yra uždrausta vartoti svaiginančius gėrimus, tai yra valdžios įstatymas ir jau daugiau kaip metas laiko, kaip tas įstatymas išleistas. Bet girtuoklystė daug labiau yra išsiplatinus, negu pirma būdavo. Tą užgintą skystimėlį parduoda taip gerai, taip drąsiai, kaip ir pirma. Tik tuomi yra skirtumas, kad pirma galėdavo gauti daug pigiau, negu kad šiandien turi mokėti. Geria visi kiti, bet, žinoma, neatsilieka ir nekurie vietos lietuviai nuo "moonshine". O prisigėrus tai ir būna visokių atsitikimų, patenka į šaltąją ir ten turi pernakvoti ir likusius nuo "moonshine" pinigus atiduoti policijos nuovadoj už nakvynę.

Taipgi girtuoklystės vaisius yra kaziriavimai ir muštynės. Randasi tokių, kurie praleidžia savo gerąjį laiką ir sunkiai uždirbtus centus su kazyrėmis. Atsirado tokių, kurie per naktis kaziruoja, o ant rytojaus pasižiuri, kad nei vieni, nei kiti nelaimėjo, viskas pasilieka saliuninko kišeniuje už nuodus —degtinę ir prisigėrę nuodų, netekę pinigų pradeda muštis.

Štai vienas lietuvių kazirninkų atsitikimas, kuris atsibuvo gegužės pradžioj, rytinėj miesto dalyje. Kaziriuojant per naktį prisigėrė "moonshine", o paryčiu pradėjo vienas kitą sveikinti kumščia ir badyti nosį į stalą už tai, kad tas (kuriam nosis likosi sumuštą) pasijuto paryčiu, kad ne tik nelaimėjo, bet viską pralaimėjo ir dar mušti gavo.

Reikėtų mesti tuos bjaurius papročius ir neeikvoti savo sveikatos ir sunkiai uždirbtų centų veltui. Sunaudokim tą brangų laiką del apšvietos, skaitymui laikraščių ir naudingų knygų. Savo sunkiai uždirbtus centus paaukuokim darbininkiškai spaudai bei kitiems naudingiems tikslams, tada mes galėsime pasidžiaugti iš savo praleisto laiko ir uždarbio, ir nebūsim taip toli atsilikę nuo šiandieninio darbininkų judėjimo. Kitą kartą paskelbsiu ir vardus tų, kurie taip žemai leidžia save nupulti. Argi jūs dar negalite atskirti, kas yra bloga ir kas gera

Ex-kazirninkas.

PERSKAITYK TUOJAU!

R. G. INGERSOLL'O

KNYGA

VELNIAS

VERTĖ

FERDINAND de SAMOGITIA

Daugybė žmonių bijo velnio, todėl visi turėtų perskaityti tą knygą, nes susipažins su velnio istorija, jo darbais ir galybe.

KAINA 20 CENT

LAISVĖ

Brooklyn, N.Y.

"Laisvės" Knygyno

KATALOGAS

MOTERŲ PADĖJIMAS EVANGELIJOJ IR APAŠTALŲ RAŠTUOSE. Parašė Z. Aleksa. Ši knygelė išaiškina, kokis moterų padėjimas buvo gilioj senovėj ir kaip link moterų atsinešdavo Kristaus apaštalai ir pats Kristus, kurio mokslą skelbia dabartinė mūsų dvasiškija. Ypač patartina ją perskaityti moterims — 20

GRIUVĖSIUOSE. Parašė K. Jasiukaitis. Tai yra labai smagi apysakaitė, kuri atvaizdina liūdną likimą Lietuvos tarnaitės. — 15

ŽENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS, su priedu LYTIŠKOJI ETIKA. Labai naudinga knygelė. Telpa daug gražių patarimų vedusiems ir tiems, kurie mano vesti. Antra laida. — 15

GYVAS GRABE. Parašė Senas Vincas. Tai vienas iš geriausiai nusisekusių Seno Vinco vaizdelių. Juokų šioje knygelėje iki ausų. Kas nori valandą laiko smagiai praleisti lai užsisako ją. Kaina — 10

DARBO ŽMONIŲ ISTORIJA. Ją turi perskaityti kiekvienas darbininkas, kad gauti supratimą, koks buvo likimas darbo žmonių praeityj ir kaip jie kovojo. — 25

DARBININKĖ-MOTINA. Kaina — 20

FARMAZONAI. 3 aktų puiki komedija. Kaina — 50

REVOLIUCIJOS PAMOKOS. Parašė N. Lenin. Kaina — 10

KODEL BAŽNYČIA PRIEŠINASI SOCIALIZMUI? Verta perskaityti kiekvienam, ypač tikinčiam žmogui. Kaina — 15

LAISVĖS KALINYS. Justino Tumėno poema. Kaina — 20

LIETUVA SUŠALS. Buvusioji ledų gadynė arba žmonių ateitis bei praeitis. Kaina — 20

VELNIAS. Parašė R. G. Ingersoll, vertė Ferdinand de Samogitia. Joje aprašyta visa velnio istorija, jo darbai ir galybė. Kaina 2[illegible]

LEKCIJOS APIE ATSKYRIMO ŽENKLUS. Naudinga norintiems išmokt taisykliškai rašyti. — 1[illegible]

IŠVOGIMAS IŠ PAVIAKO 10 KALINIŲ. Kaina — 2[illegible]

ŠEIMYNOS ISTORIJA. Peržvelgta šeimynos formos ir besiplėtojimas senovėj. Kaina — 1[illegible]

VOKIEČIŲ KAREIVIO KARĖS ATSIMINIMAI. Tai yra įdomiausia knyga, kurioje atvaizdinta baisiosios Europos karės paveikslai ir kokią įtekmę karė daro ant kareivių dvasios. Kaina — 7[illegible]
Apdaryta — $[illegible]

VYRAS. Ką kiekvienas vyras žineti apie gimties reikalus. Parašė Dr. A. J. Ka[illegible]

APIE RUSIJOS P[illegible]TIJAS. Kaina — 3[illegible]

KAS TIE SOCIALISTAI IR KO JIE NORI? Kaina — 1[illegible]

BADAS. Kaina — 7[illegible]
Ta pati apdaryta — $1.[illegible]

K. MARKSAS—JO GYVENIMO IR MOKSLO CHARAKTERISTIKA. Kaina — $1.[illegible]
Ta pati apdaryta — $1.[illegible]

VELNIO BAŽNYČIA. Kaina — 5[illegible]

RAUDONAS JUOKAS. Kaina 3[illegible]

MOTERIŠKE IR MEILĖ. Kaina 2[illegible]

SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IŠ MOKSLO Į VEIKIMĄ. Kaina 2[illegible]

SVĖTIMOS LAIDOS KNYGOS.

STEPONAIČIO RAŠTAI IR EILĖS. Kaina — $1.[illegible]

ATEITIES SUREDYMAS. Kaina 1[illegible]

MOTERIS IR SOCIALIZMAS. Labai puikus veikalas, todel turi rastis kiekvieno darbininko stubelėj. Apdarytos kaina — $1.[illegible]

PAŽVELGUS ATGAL. Sociologiškas romanas. Kaina — $1.[illegible]

ANGLIŠKOS KALBOS ŽODYNĖLIS. Kaina — 2[illegible]

SIELOS BALSAI. Puiki knyga, daugybė labai gražių eilių ir dainų. Daug gražių, spalvuotų paveikslų. Kaina — 7[illegible]
Su apdarais — $1.[illegible]

GYVENIMO BANGA. Parašė Senas Vincas. Kaina — 2[illegible]

GALUTINIS KLESŲ KOVOS TIKSLAS. Parašė A. Pannekoek. 1[illegible]

REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. Parašė Senas Vincas. Kaina — 1[illegible]

SOC.-DEM. MOKSLO PAMATAI. Kaina — 2[illegible]

ANARCHIZMAS IR SOCIALIZMAS. Kaina su apdarais — 7[illegible]

MOKSLINIO SOCIALIZMO IŠSIPLĖTOJIMAS. Kaina su apd. 7[illegible]

MILITARIZMAS. Kaina su apd. 7[illegible]

Svetimos Laidos Knygos

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS. Parašyta D-ro Wm. J. Robinsono. Knygoje aprašoma lyties organų veikmė ir svarba visame vyro gyvenime; saužagystė; lytiškos ligos, kaip jos pažinti ir apsisaugoti; kaip buti laimingu šeimyniškame gyvenime; kaip aiškinti vaikams lyties dalykus; apie apgavingus gydytojus; apie prostituciją ir daug kitų įdomių dalykų. Knyga su paveikslais ir gražiais apdaryta. Kaina — $2.[illegible]

TIKĖJIMŲ ISTORIJA, gražiais apdarais; kaina — $7.[illegible]

ŽODYNAS lietuviškai-angliškos ir angliškai lietuviškos kalbų, abi dalys, puikiais apdarais — $8.[illegible]

ETHNOLOGIJA arba istorija apie žemės tautas, gražiais apdarais, kaina — $3.[illegible]

GEOGRAFIJA arba žemės aprašymas apie žemes, tautas, gražiais apdarais, kaina — $3.[illegible]

RYMAS, apdaryta, kaina — $2.[illegible]

"LAISVĖ"

455 Grand St., Brooklyn, N.[illegible]

VIETINĖS ŽINIOS.

Laidotuvės Magdalenos Ukeliūtės.

Pereitoj subatoj, Maspeth'o (Brooklyno priemiesčio) krematorijoj tapo sudeginta Magdalenos Ukeliutės lavonas, kuri tapo užmušta pereitoje seredoje, 14 d. liepos, kuomet ėmė nuo virvės savo darbdavio skalbinius. Ją užmušė virsdamas didelis, su nupuvusia apačia, stulpas, sukriušindamas velionės galvą ir ant vietos užmušdamas ją.

Puikios buvo laidotuvės. Dalyvavo virš dviejų šimtų žmonių, kurie atidavė vėlionei pagarbą už josios gražius darbus, už josios kovojimą sykiu su kitomis darbininkėmis moterimis delei darbo žmonių reikalų.

Nemaža krematorijos svetainė prisikimšo pilna žmonių. Viduryje svetainės stovi vėlionės grabas, o jame ilsisi Magdalenos lavonas.

Vargonai pradeda po biskelį užti kažkokias graudžias, gėdulingas meliodijas, tartum kalbėdami gulinčiamjam lavonui, kad jis tuojaus bus perkeistas į kitokią medžiagą, į skraidžiojančių dūmų kamuolį, į saujalę pelenų...

Tie patys vargonų balsai, rodosi pataria susirinkusiems draugams ir draugėms atsižiūrėti į savo buvusiąją draugę, į be laiko žuvusią darbuotoją, nes jinai tuojaus atsiskirs iš mūsų tarpo, pranyks iš mūsų akių, eis ten, kur laisva, kur nėra išnaudojimo...

Graudi vargonų meliodija dar labiaus užgauna gale grabo sėdinčios vėlionės Magdalenos sesutės Norbutaitienės sielą, dar labiau sugriaudino josios jausmus. Rieda, rieda ašarėlės per likusiosios seselės skruostelius...

Ir kiti neišsilaiko neverkę...

—Draugės ir draugai!— prataria griaudžiu, verkiančiu balsu draugė Petrikienė.— Liūdną nuotikį mes turime šiandien... Netekome savo vienos draugės, vienos kovotojos... Nebūtų mums taip liūdna, jei jinai būtų numirusi naturalia mirčia, nes visi žinome, kad kas tik gema, tas turi ir mirti. Bet čia mes matome, kad draugė Ukeliutė žuvo delei godžių kapitalistų, delei jų nepaisymo darbo žmogaus gyvybės... mis...

Toliaus kalbėtoja kvietė visus ten esančius draugus ir drauges dėtis prie darbininkiškų organizacijų, imti pavyzdį iš vėlionės darbų, ir dirbti, idant tasias priežastis prašalinus, kurios žudo mūsų brolius darbininkus, delei kurių žuvo ir Magdalena.

Vėliau dar kalbėjo Jukelis.

Šaltais jausmais krematorijos darbininkai paėmė vėlionės lavoną, įdėjo sieninin kakalin ir uždegė...

Žmonės, vieni tėmijo į grabą apimančią liepsną, kiti, išėję laukan, žiūrėjo į vilniuojančius pro krematorijos kaminą vėlionės lavono dūmus...

Dūmai skrido augštyn tiesia linija ir laipsniškai žuvo iš tėmytojų akių.

O, dūmai, skriskite po platiąsias erdves, maišykitės su oru ir lai jūsų susijungimas su oksigenu padaro įspudžio ant kitų nesusipratusių darbininkų, kad ir jie persiimtų jų žuvusios draugės dvasia, kad ir pas juos gimtų keršto dvasia prieš šais savo išnaudotojus, priešais skriaudikus!

R. M.

Išvažiavimas nepavyko.

Ot, jei pereitam nedėldieny būtų buvę pagada, tai žmonės nebūtų galėję sutilpti į Glendale giraitę, kurioje buvo rengiama "Kanklių" išvažiavimas. Apie garsintą laiką (3 v. p.p.) tiek prisirinko žmonių, kaip dar niekuomet, bet štai, kad suužė debesėlis, kad paleido sriaunųjį lietulį, jog net karšta kitiems pasidarė besislepiant nuo jo.

—Delei lietaus, programas atidėtas,— pareiškė d. Jankauskas.— Susirinkite kitą nedėldienį.

—Šiur, susirinksime!— visa publika pamislino.

M—a.

Vėl atgabena 100 radikalų.

Šiomis dienomis į New Yorką atgabenama 100 radikalų, kurie neužilgo bus ištremti iš šios "laisvosios šalies.'

Sakoma, specialis trūkis eina iš San Francisco į New Yorką ir iš visų kalėjimų surinks šiuos kalinius ir pargabens čion. O iš, čionais juos vežš "over there".

Sužeidė K. Lukauską.

Pereitoj subatoj, Flushing, L. I. (Brooklyno priemiesty) tapo sunkiai sužeistas d. K. Lukauskas. Sakoma jis važiavo busu, kurio šoferis smarkiai sudaužė į stulpą.

Drg. K. Lukauskas be žado tapo nugabentas Flushingo ligonbutin. Jam tapo sulaužytas šonkaulis.

Bijosi bolševizmo, kaip velnias kryžiaus.

Amerikoje egzistuoja Rašytojų Lyga. Joje yra susispietę šiek-tiek originalių raštų rašėjų (novelistų). Bet ar jūs tikėsite, kad ši lyga jau pavirto bolševikiška? Taip bent mano tuli josios nariai ir jie, bijodami pavirsti bolševikais, bėga iš josios laukan. Taip ve tulas Emil Vonte, novelių ir editorialų rašėjas, padavė savo rezignaciją. Jis sako, rezignuoju todel, kad ši lyga tapo anti-amerikoniška ir virsta pro-bolševikiška. Esą, aš su tokiais gaivalais, kaip Upton Sinclair'is ("Raisto" autorius, seniaus buvęs socialistu) neužsidedu.

Kadangi šios draugijos generalis ofisas randasi New Yorke, 41 Union Sq., tad Vonte ten pasiuntė ir savo rezignaciją. Jo rezignacija tapo maloniai priimta.

Pataisymas klaidos.

Dienraščio num. 167, subatoje, aprašyme apie drg. M. Ukeliutės užmušimą, įvyko paklaida. Žinoma, toji paklaida įvyko delei neteisingo informavimo redakcijos. Ten buvo pasakyta, jog vėlionė Ukeliutė tapo užmušta, tuomet, kuomet iškilo audra, t. y. pačiame vakare. Vienok yra visai kitaip: draugė Ukeliutė žuvo popiety, o tuomet dar buvo gražu, saulėta dienelė.

Vėlionė paėjo iš Suvalkų gub., Mariampolės apskričio. Visą laiką priklausė prie L. M. P. S. 1-mosios kuopos, taipgi seniaus, kuomet egzistavo L.S.S., jinai buvo 19-tos kuopos nare.

SEREDOJ 21 LIEPOS 1920

EXTRA! — EXTRA!

Nepaprastas Susirinkimas

Lietuvos Sūnų Draugystės ir Lietuvių Laisvės Draugystės, sykiu, vienoj svetainėj, po No. 46 Ten Eyck St. ir kampas Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Draugas, malonėkite pribūti ant šio susirinkimo, nes labai bus daug svarbaus, nes draugystės susivienijo į vieną viršminėta Lietuvos Sūnū Draugystė ir Lietuvių Laisvės Draugystė. Draugas, gavęs pakvietimą, nepamirškite dienos — Seredoj, 21 Liepos-July, 1920, 8 val. vakare.

Taipgi, draugas, nepamirškit pasiųst atvirutę per paštą, parašęs križiuką, po kuriuo žodžiu sutinkate.

Kviečia Komitetas.

(169—170)

ROCKFORDO JAUNUOMENEI

L. S. J. L. 5-tos KUOPOS PIRMAS ŠIŲ METŲ SUSIRINKIMAS

— Įvyks —

22 d. Liepos-July, 8 val. vak.

Drg. P. Kutros Salėje,

1012 SO. MAIN STREET.

Draugai ir gerbiama progresyvė jaunuomenė, kurie mylite, ateikite į minėtą susirinkimą, nes turim daug svarbių dalykų, užsilikusių nuo pereitų, 1919, metų. Laikas imtis už darbo ir užmiršti buvusį reakcijos siautimą.

Kviečia raštininkas,

L. PALSUCKIS.

(167—169)

PRANEŠIMAI IŠ KITUR.

CHICAGO, ILL.— L.D.L.D. 104 kp. ekstra susirinkimas įvyks ketverge, 22 dieną liepos, kampas 3935 So. California ave., ir 39 Pl. Prasidės 7:30 val. vakare. Susirinkite visi paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui.

Org. A. Valukas.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau pusbrolio Juozo ir Mateušo Giraičių; paeina iš Naravų kaimo, gyveno Indiana Territory. Taipgi pajieškau Juozo Kaminsko, Kuišių kaimo, visi Suvalkų gub.

Atsišaukite patys ar juos žinanti, nes turiu svarbų reikalą iš Lietuvos.

Petras Giraitis,

49 Liberty Street, Hartford, Conn.

(168—170)

AŠ ESU BUČERIS, pajieškau darbo pas privatišką savininką ar ko-operacijoje. Turiu gerą ilgą patyrimą tame darbe. Galiu vesti didžiausią biznį. Moku sutaisyti mėsą pagal angliška madą, kaip tai "corn beef" ir t. t.

Kalbu keturiomis kalbomis. Kam reikalingas, kreipkitės:

JOS. JANKAUSKAS,

130 Concord St., Lowell, Mass.

PARSIDUODA

Bučernės įrankiai: "aisbaksis" ir showcas'is, kaladė mėsai kapoti. Kam reikalingi, atsišaukit greitu laiku. Kaina prieinama.

113 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

(163—169)

REIKALINGAS vyras prie abelno darbo; gera mokestis. Atsišauk tuojaus.

M. SCHNEIDER & SONS,

32 Eagle St., Brooklyn, N. Y.

(169—170)

Draugysčių Adresai, kurios turi "Laisvę" už Organą

D. L. K. Vytauto Draugystės, Bayonne, N. J., Valdybos Adresai: Pirmininkas J. A. Matušaitis, 81 W. 9th St.; pirmin. pagelb. A. Stunguris, 42 E. 22nd St.; protok-. sekretorius J. Zaleckas, 28 E. 21st St.; sekretorius A. Lukaitis, 73 E. 22nd St., kasierius F. Lukaitis, 73 E. 22nd St.; kasos globėjai J. Kalinauskas, 19 E. 19th Street; A. Mačiulaitis, 19 E. 19th St.; maršalka M. Panelis, 215 Ave E. Susirinkimai atsibūna kas seredą po pirmam kiekvieno mėnesio 7 val. vakare, F. J. Milvido svetainėj, 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

Liet. Sūnų ir Dukterų Draugystė Rockford, Ill. Pirmininkas B. Deliunas, 1721 Lincoln Ave. Vice-Pirmininkas St. Dijokas, 1516—14-th Ave. Nutarimų Rašt. J. W. Raškevičius, 1529—10-th St., Finansų Rašt. P. G. Aleksynas, 1516—14-th Ave. Iždininkas J. Rulis, 821 Edward St., Iždo globėjai: J. Dagis, 1713—17-th Ave. P. Kazakevičius, 1543 West St. Maršalkos. J. Bardauskas, R. R. Canon St. A. Dundulis, 1017 Island Ave. Organo prižiūrėtojas B. Deliunas, 1721 Lincoln Ave.

Susirinkimai atsibūna pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio svetainėj S. M. Club, 1019—3-rd Ave., antras bildingas nuo 7th St., 2 val. po pietų.

A. P. L. A. DRAUGIJA. Centro Valdyba.

Pirmininkas J. K. Mažiukna, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa. Pirm. Pagelb. J. Urbonas, 815 Middle St., N. Braddock, Pa., Sekretorius Jos. I. Alexis, 1343 Medley St., N.S. Pitsburgh, Pa. Bell Phone Cedar 5471-R; Iždininkas K. T. Warašius, 12 and So. Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa; Turtų kontrolieriai J. Briedis, 23 Rosemond St., McKees Rocks, Pa., F. Pikšris, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa., W. A. Midwikis, 604 Tarleton Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.

Kuopų Sekretoriai:

1 kp. K. Kairys 1406 Page St., N. S. Pittsburgh, Pa.
2 kp. P. Frankevičius, 335 Stadium St., Pittsburgh, Pa., Curtis Station.
3 kp. W. Ramanauskas, 619 Lenox Ave., Ardmore, Wilkinsburg, Pa.
4 kp. F. Pikšrys, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
5 kp. Petrauskas, P. O. Box 118, Cuddy, Pa.
7 kp. J. Braknis, 318 Grove St., Pittsburgh, Pa.
8 kp. W. Stačinskas, 2102 Merriman St., S. S. Pittsburgh, Pa.
9 kp. A. česnikas, Box 283 Arnold, Pa.
11 kp. D. Lekavičius P. O. Box 55, Courtney, Pa.
12 kp. A. Gramba, P. O. Box 245, Ambridge, Pa.
13 kp. J. Karužis, P. O. Box 183, Vestaburg, Pa.
14 kp. A. Lukošiunas, 731 Cherry Way Braddock, Pa.
15 kp. J. Kavaliauskas, 806 Franklin Ave., Woodlawn, Pa.
16 kp. K. Kižas, P. O. Box 8, Aliquippa, Pa.
17 kp. T. Treinauskas, P. O. Box 163, East Pittsburgh, Pa.
18 kp. J. Jasiukaitis, P. O. Box 129, McDonald, Pa.
19 kp. F. Auksaitis P. O. Box 62 Minden, W. Va.
20 kp. L. Mancius, P. O. Box 551. Slovan, Pa.
21 kp. S. M. Leisys, P. O. Box 424. Westernport, Md.
22 kp. J. Semenas, 79 Hudson Ave Brooklyn, N. Y.

Teisybės Mylėtojų Draugystė, Moline, Ill. Valdybos adresai: Pirmininkas S. Janulis, 1849 — 4th St., Moline, Ill. Knygius F. Vinikaitis, 325 — 4th Ave., Moline, Ill. Vice-prez. A. Trepkus, 349—10-th St., Moline, Ill. Prot. Sekretorius S. Rusteikis, 1220½—7-th Ave., Moline, Ill. Iždininkas K. Juška, 325 — 4th Avenue, Moline, Ill. Maršalka, A. Grumoda, 1708 — 9th Ave., E. Moline, Ill.

T. M. Dr-stė susirinkimus laiko pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio Turner Hall svetainėj, 14th St., ir 6th Ave., Moline, Ill.

D. L. K. Vytauto Draugystės, Bayonne, N. J., Valdybos Adresai: Pirmininkas J. A. Matušaitis, 81 W. 9th St., pirmin. pagelb. A. Stunguris, 42 E. 22nd St., protok-. sekretorius J. Zaleckas, 28 E. 21st St., Fin. sekretorius, F. Lukaitis, 73 E. 22nd St. kasierius F. Lukaitis, 73 E. 22nd St., kasos globėjai: J. Kalinauskas, 19 E. 19th Street; A. Mačiulaitis, 19 E. 19th St.; maršalka M. Panelis, 215 Ave E. Susirinkimai atsibūna kas seredą po pirmam kiekvieno mėnesio 7 val. vakare, F. J. Milvido svetainėj, 26 E. 21st St., Bayonne N. J.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė. Waukegan, Ill. Pirmininkas J. Bukšas, 1111 — 8th St., Waukegan, Ill., Pirmininko pagelb. St. Deikus, 922—10th St., Waukegan, Ill., Užrašų Raštininkas A. Bitvinskas, 1034 Prescott St., N. Chicago, Ill. Fin. Rašt. R. Rulevičia, 160-th St., N.Chicago, Ill., Kasierius M. Walantikonis, 1346 So. Prescott Ave., Waukegan, Ill. Kasos Glob. J. Mačiulis, 910—8th St., Waukegan, Ill. ir J. Povilaitis, 1334 Sheridan Rd., Waukegan, Ill., Maršalai K. Navickas, 1420 S. Victoria St., Waukegan, Ill. ir jo pagelb. J. Vaičas, 1349 S. Lincoln St., Waukegan, Ill.

Susirinkimai atsibūna kas trečią savaitę kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Liuosybės svetainėj, 301—8-th St., Waukegan, Ill.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė, Elizabeth, N. J. Valdybos adresai: Pirmininkas P. Poškus, 211 First St., Pirm. Pagelb. B. Budrius, 127 Bond St., Nutarimų Raštininkas V. Šeralis, 124 Bond St., Turtų Raštininkas J. Drulis, 321 Bond St., Iždininkas J. Jozapaitis, 266 First St., Organo Raštininkas M. Budreckis, 123 Inslee Pl.; Kasos globėjai. K. Urbonas, 126 Pine St., J. Bruzgė, 214 First St., Maršalka M. Budrius, 132 Pine St. Susirinkimai atsibūna kas trečią panedėlį po No. 265 Second St.

L. D. L. D. Centro Valdyba. Pirmininkas A. Petrika, 799 E. 150-th St., apt. 32, New York, N.Y. Sekretorius K. Steponavičius, Box 17 Cliffside, N. J. Iždininkas H. Stankus, 6½ Arthur St., Montello, Mass. Visos nurodytais adresais, dabartinei Centro valdybai.

Laisvės Sūnų Draugystė Mahanoy City, Pa. Pirmininkas J. Kovas, 1227 E. Pine St., Vice-pirm. V. Žemaitis, 804 E. Centre St., Finansų Sekretorius P. Petčiulis, 1229 E. Pine St., Protokolų Sekret. A. Ramanauskas, 1025 E. Pine St., Jų pagelbininkas M. Sopis, 30 Tenth St., Iždo trustistai; J. Greimas, 304 W. Centre St., S. Polubinskas, 1214 E. Centre St., Maršalka W. Aliečiunas, 1100 E. Market St.

Susirinkimai atsibūna paskutinį panedėlį kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Juozo Margelio svetainėje, 60 N. Main St., Mahanoy City, Pa.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖS, BAYONNE, N. J., VALDYBOS ADRESAI: Pirmininkas, V. Sledžius, 13 W.17th St.; pirmininko pagelb. A. A. Stunguris, 42 E. 22nd St.; Protokolų Sekretorius J. Zaleskas, 28 E. 21st St.; Finansų Sekretorius A. Trakimienė, 247 Avė. E.; Kasierius F. Lukaitis, 73 E. 22nd St.; Kasos Globėjai: J. Rutkauskas, 39 W. 15th St., J. Kalinauskas, 19 E. 19th St.; Maršalka S. Laurinaitis, 30 E. 21st St.

Susirinkimai atsibūna kas Seredą po pirmam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, F. J. Milvido svetainėje, 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

VIRŠININKAI DR-STĖS SIMANO DAUKANTO, JOHNSTON CITY, ILL. Prezidentas A. G. Morkevičius, Box 136; Vice-Prezidentas A. Nogrodskis, Box 383; Protokolų Raštininkas Raštininkas, P. J. Valatkevičius, Box 374; Kasierius M. šukaitis, Box 88; Iždo Globėjai J. Kvietulaitis, Bo 83; ir L. Stukas, Box 408; Maršalka J. Sadauskas, Box 801.

Susirinkimai atsibūna kožną mėnesį pirmą subatą po 15-tai, Lietuvių Knygyno svetainėje.

25,000 KNYGŲ UŽ DYKĄ!

25,000 KNYGŲ UŽ DYKĄ! L. K. MOKYKLA padovanoja 25,000 knygų visiems tiems, kurie nori sužinoti, kaip galima lengvai, greitai ir pigiai įsigyti MOKSLĄ. Siųskite savo antrašą ir 10c., kaipo prisiuntimo lėšas, adresuodami: L. K. MOKYKLA, 2023 Saint Paul Ave., Chicago, Ill.

LIETUVON!

Siųsk gaidų savo giminėms ar draugams Lietuvon. Siunčiami šie veikalai:—

Visų 1918 m. "Kanklės" 1 d. 50c. Visų 1919 m. "Kanklės" — vienamе sąsiuvinyje — 1 d. 50c.; "Birutės" arija — 80c.; "Vestuvės"—jaunosios arija — 35 c.; "Kregždelė", duetas — 30 c.; "Eglė" — opera, duetas — 75c. Muzikos žodynėlis — 25c. "Girių Karalius" — opera 3 dol. II, III, ir IV sąsiuviniai mažytų kvartetų, po 25 c. kiekvienas. V Sąsiuvinys, duetai — 50c. Registruotas persiuntimas Lietuvon 30c. Siųsk pinigus šiuo antrašu:

M. PETRAUSKAS

769 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. 2320 Greenpoint

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.

Parsamdau Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.

Ofisai:

231 Berford Ave., Brooklyn, N. Y. — 264 Frant St. C. Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS NAMUOSE.

Tik ką išėjo iš spaudos nauja knyga: Daktaras Namuose. Knygutėje aprašoma visokios vaistiškos žolės, šaknįs, žiedai lapai ir t. t., nuo kokių ligų yra vaistai ir kaip vartojama. Su lotyniškais užvardijimais, taip, kad kiekvienas gali juos gauti bile aptiekoje. Be to, yra daugybė gerų pamokinimų, slaptybių ir receptų. Tokia knygutė yra reikalinga kiekvienam. Kaina $1.00.

M. ZUKAITIS,

451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

Atgavo Sveikata.

Kentėjau du metu, ir jau maniau, jog tolimesnis gydymasis, tai tik bereikalingas pinigų leidimas. Dabar jau sveikstu ir galiu dirbti.

Per du metu taip labai kentėjau jog tankiai reikėdavo išlikti iš darbo. Taip jau buvau nusisirgęs, jog netekau vilties išsigydyti. Kartą teko perskaityti Dr. Hannono gydymo būdus, kas mane padrąsino kreiptis prie jo. Jis pradėjo man įleisti kraujan tam tikras gyduoles, nuo kurių mėnesį laiko stebėtinai pagerėjau kad vėla jau galiu dirbti. Tą rašau padėkavodamas už jo gerą pasidarbavimą.

F. Wagner,

128 Palisade Ave., Bogota, N. J.

Lapkričio 15, 1919.

Jeigu kenčiate nuo naujų arba uzsisenėjusių ligų, o Jums reikalinga specialisto pagelba, ateikite pas mane be atidėliojimo. Asz pagelbėsiu jums, kaip ir kitiems.

MATYSITE PASEKMES

greitai, iszgydysiu ant visados jums bedirbant Mano ofisas per daugelį metų randasi toje paczioje vietoje ir asz esu zinomas kaipo Saugus, Kantrus ir Pasekmingas Specialistas. Sykį pas mane atsilankęs persitikrinsi, jog asz galiu atvesti jus ant tikro sveikatos kelio.

Jeigu kenčiate nuo

Nervų Suirimo, Svaigimo, Silpnumo, Kraujo ir Odos Ligų, nuo vaidinimosi akyse, Trumpos atminties, Silpnų ir Nepastovių Nervų, Nemiegojimo, Skaudėjimo Kakle ir Pečiuose, Reumatizmo arba Sustyrusių Sąnarių Skaudančios gerklės, Skilvio arba vidurių gėlimo ir užkietėjimo, ateikite pas mane.

GYDAU ELEKTRA

Leidžiu Gyduoles Kraujan.

Taipgi vartoju apsausinimo būdus, užtikrindamas geriausias pasekmes.

Patarimai visiszkai dykai; ateikite sziandieną, neatidėliokite.

DR. HANNON

SPECIALISTAS

146 E. 14th Street

Priesais Tammany Hall

New York

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 4 v. po pietų. Vakarais nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir szventėmis: nuo 10 ryto iki 2 valandai po pietų.

ATSKIRI LAUKIMO KAMBARIAI.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patrini su

PAIN-EXPELLER

Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Žiurėk, kad gautum tikrajį-garsujį per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtų Ikaro (Anchor) Vaizbaženklį.

Telephone 2360 Greenpoint

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Paveikslus vestuvių, šeimynų ir pavienių ypatų padirba tikrai artistiškai; atnaujina senus ir atmalevoju. Kainos nepakelttos. Studija atdara subatomis ir nedėliomis ir šiokiomis dienomis.

MOTIEJUS KICHAS

127 Bedford Ave. BROOKLYN, N. Y.

Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvių.

Telephone 2851 Greenpoint.

J Levandauskas

GRABORIUS

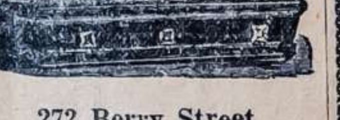

272 Berry Street

BROOKLYN, N. Y.

Telephone 7867 Main.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus is sudaro su amerikoniškais.. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES

173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Indulkink į čeverykus.

Norėdamas gauti smagumą savo skaudamoms, degančioms ir niežtinčioms kojoms ir sustabdyti per didelį prakaitavimą bei prašalinti tą nemalonų kvapą, indulkink į čeverykus, pančekas ir kojinius.

Severa's Foot Powder

(Severos Milteliai Kojoms). Jie suteiks palengvinimą skaudamoms kojoms, sugers drėgnumą, užlaikis kojas sausomis ir suteiks joms smagumą. Gauk jų savo aptiekoje. Kaina 25 centai ir 1c mokesčių.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

KIEKVIENAS LIETUVIS PRIVALO

IŠKELIAUT, PASIDĖT, PASIŲST PINIGUS Į LIETUVĄ PRO PLAČIAI ŽINOMĄ VIRŠ 40 METŲ *LIETUVIŠKĄ BANKĄ*

NEMETH STATE BANK

10 East 22nd Street, New York City, N. Y.

JIS YRA BANKAS

KURIAME ESATE meiliai per lietuvius lietuvių kalboje aptarnauti.
KUR GALITE saugiai pasidėti savo pinigus ant procento.
KUR GALITE pasiųsti pinigus į Lietuvą sulyg žemiausio dienos kurso.
KUR GALITE nusipirkti laivakortę ant geriausių laivų.
KUR GALITE išgauti pasportus už nominalę užmokestį.

Sugedę dantys -- suirus sveikata!

NEAPLEISKITE SAVO SVEIKATOS!

Ateikite ir Dykai išegzaminuokite savo dantis.

Savo darbą gvarantuojame.

Taisome ant išmokesčio.

Drs. H. & J. Zasuly

Chirurgai-Dentistai

257 South 2nd St., Kampas Havemeyer Brooklyn, N. Y

SVARBI NAUJIENA VISIEMS LIETUVIAMS

Gerbiamieji naudokitės proga. Vienintėlis AUKSORIUS ir LAIKRODININKAS Newark'e. Dabar yra geriausia proga tiems, kurie nori įgyti gerą laikrodį, lenciūgą, žiedą, branzalietą ir t. t. Pas mane galite gauti pigiau ir užtikrintą tavorą. Taipgi taisau laikrodžius, didelius ir mažus. Tame darbe turiu 20 metų praktiką.

Taisau visokius auksinius daiktus, iš seno aukso perlieju ant naujausios mados žiedų, branzalietų arba ko tik reikalaujate.

Taisau visokius muzikališkus instrumentus, kaip tai gramafonus, smuikas, triūbas ir armonikus, taipgi ir siuvamas mašinas. Darbą atlieku greitai, atsakančiai ir pigiai. Reikalui esant, ateinam pasiimti ir sugrąžiname į namus visokį didelį darbą.

Reikale kreipkitės pas

LIUDVIKAS GAUBAS & CO.,

14 Wilson Ave., (Hamburg Place), Newark, N.J.

NAMAI IR FARMOS

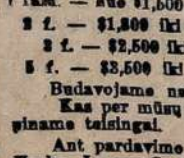

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyne miesto ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, South Brooklyne ir Central Brooklyne.

1 fam. — nuo $1,500 iki $10,000 įmokėti ant $1,000 nuo $150 iki $200
2 f. — $1,800 iki $10,000 — 6 f. — $3,800 iki $15,000
3 f. — $2,500 iki $13,000 — 8 f. — $4,000 iki $20,000
5 f. — $3,500 iki $15,000 — 20 f. — $11,000 iki $30,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.

Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.

BRANCH OFFICE:

Tel. 1929 Stagg. 420 Lorimer Street BROOKLYN, N. Y.

Pagal Grand Street